

[Ontwerp]besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van [datum pm] 2020, nr. BI / 20299360, houdende wijziging van het Nationaal Frequentieplan 2014 (NFP wijziging 3,5 GHz-band)

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat;
Gelet op artikel 3.1 van de Telecommunicatiewet;

Besluit:

Artikel I

De bijlage bij het besluit van de Minister van Economische Zaken van 3 november 2014, DGETM-TM / 14179469, houdende vaststelling van het Nationaal Frequentieplan 2014 (Nationaal Frequentieplan 2014)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

De Frequentietabel wordt als volgt gewijzigd:

1. De regels, luidende:

Bandgrens	ITU dienst	Bestemming	Verdeelmechanisme
3400	MHz		
	FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde)	Aangewezen voor Defensie.
	RLS	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
	as	Amateur	Zonder vergunning, onder voorwaarden met meldingsplicht en overigens vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

worden vervangen door:

Bandgrens	ITU dienst	Bestemming	Verdeelmechanisme
3400	MHz		
	FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Aangewezen voor Defensie.
	MS_EX_AMS	Mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart, lokale netten HOL008	Geen nieuwe vergunningen.
	rls	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
	as	Amateur	Zonder vergunning, onder voorwaarden met meldingsplicht en overigens vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
	/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

2. De regels, luidende:

3410 MHz

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-33116.html>

FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde)	Aangewezen voor Defensie.
MS_EX_AMS	Mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart, lokale besloten netten tot 1 september 2026, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
rls	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

worden vervangen door:

3410 MHz

FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Aangewezen voor Defensie.
MS_EX_AMS	Mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart, lokale netten, HOL008	Geen nieuwe vergunningen.
rls	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

3. Na de regels behorende bij bandgrens 3410 MHz, worden de volgende regels ingevoegd:

3450 MHz

FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Aangewezen voor Defensie.
MS_EX_AMS	Mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart, lokale besloten netten tot 1 september 2022, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
MS	Mobiele communicatie vanaf 1 september 2022. Eindapparaten.	Vergunningverlening via veiling of vergelijkende toets. Eindapparaten zonder vergunning.
rls	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, tot 1 september 2022, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

4. De regels, luidende:

3500 MHz

FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde)	Aangewezen voor Defensie.
MS_EX_AMS	Mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart tot 1 september 2026, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
rls	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

3600 MHz

MS	Mobiele communicatie tot 1 september 2022, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde)	Vergunningverlening is niet van toepassing.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
3700 MHz		
MS	Mobiele communicatie, lokale besloten netten tot 1 september 2026, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde)	Vergunningverlening is niet van toepassing.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

worden vervangen door:

3500 MHz		
FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Aangewezen voor Defensie.
MS_EX_AMS	Mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart tot 1 september 2022, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
MS	Mobiele communicatie vanaf 1 september 2022. Eindapparaten.	Vergunningverlening via veiling of vergelijkende toets. Eindapparaten zonder vergunning.
rls	Radioplaatsbepaling	Aangewezen voor Defensie.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB tot 1 september 2022, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
3600 MHz		
MS	Mobiele communicatie. Eindapparaten, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag tot 1 september 2022, daarna vergunningverlening via veiling of vergelijkende toets. Eindapparaten zonder vergunning.
FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Vergunningverlening is niet van toepassing.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, tot 1 september 2022, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
3700 MHz		
MS	Mobiele communicatie, lokale besloten netten tot 1 september 2022, HOL008.	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.
MS	Mobiele communicatie vanaf 1 september 2022. Eindapparaten.	Vergunningverlening via veiling of vergelijkende toets. Eindapparaten zonder vergunning.
FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Vergunningverlening is niet van toepassing.

/ms/

Mobiele communicatie, ENG/OB, tot 1 september 2022, HOL008

Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

5. Na de regels behorende bij bandgrens 3700 MHz, worden de volgende regels ingevoegd:

3750 MHz

MS	Mobiele communicatie, lokale netten, HOL008	Geen nieuwe vergunningen.
FSS_SE	Vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) tot 1 september 2022	Vergunningverlening is niet van toepassing.
/ms/	Mobiele communicatie, ENG/OB, HOL008	Vergunningverlening op volgorde van binnenkomst van de aanvraag.

B

Annex 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In HOL008 wordt na "(m.i.v. 23 mei 2011, Staatscourant 2011 nr. 8903)" toegevoegd "(vervalt per 1 september 2022)".
2. HOL008 vervalt.

Artikel II

1. Met uitzondering van artikel I, onderdeel B, onder 2, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.
2. Artikel I, onderdeel B, onder 2, treedt in werking met ingang van 1 september 2022.

Dit besluit wordt met de toelichting in de Staatscourant geplaatst.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
[wordt ingevuld bij ondertekening]

[Na definitieve besluitvorming wordt hier een beroepsclausule toegevoegd.]

Toelichting

I Algemeen

Nationaal Frequentie Plan

Bij besluit van 3 november 2014 is op grond van artikel 3.1, eerste lid, van de Telecommunicatiewet het Nationaal Frequentieplan 2014, hierna 'NFP', vastgesteld. In het NFP licht de rijksoverheid de systematiek van de ordening van het frequentiespectrum toe, en beschrijft zij de doelstellingen van het frequentiebeleid en frequentiebeheer; het vermijden van interferentie (storing) tussen frequentiegebruikers is hierbij de hoofddoelstelling.

Het belangrijkste onderdeel van het NFP is de frequentietabel waarin per frequentieband wordt aangegeven voor welk type gebruik deze band bestemd is en volgens welk verdeelmechanisme deze band beschikbaar wordt gesteld voor frequentiegebruikers. In feite is het NFP een bestemmingsplan voor het radiospectrum. Op basis van dit plan worden de vergunningverlening, het gebruik en het beheer van het spectrum uitgevoerd.

Aanleiding en inhoud van het besluit

Veranderingen in technologie, markt en maatschappij maken het gewenst het nationaal frequentieplan van tijd tot tijd aan te passen zodat ruimte kan worden gegeven aan de nieuwe ontwikkelingen en spectrumbehoeften, en ook zodat recente harmoniserende (internationale) spectrumbesluiten kunnen worden geïmplementeerd.

Deze NFP wijziging ziet op de 3,5 GHz band, de frequentieband die internationaal is aangewezen voor mobiele communicatie en met name voor 5G. Door deze wijziging wordt het banddeel 3450 – 3750 MHz per 1 september 2022 bestemd voor nationale mobiele communicatie, te verdelen volgens een veiling. Hierbij blijft het nog wel mogelijk om vergunningen aan te vragen die van lokale aard zijn met een looptijd tot 1 september 2022.

Verder vervalt vanaf 1 september 2022 de bestemming voor vaste satellietverbindingen in de gehele 3,5 GHz band (3400 – 3800 MHz). De bestemming voor omroep-gerelateerde activiteiten voor programmavervaardiging op locatie vervalt voor het midden van de 3,5 GHz-band vanaf 1 september 2022. Vergunningen voor deze activiteiten worden ondergebracht in de beide randen van de band (3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz). Verder worden voorlopig door deze wijziging in de banddelen 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz geen vergunningen meer verleend voor mobiele communicatie. Hierdoor vindt 'bevrozing' van vergunningverlening plaats en kunnen bestaande vergunningen met een looptijd tot 1 september 2026 worden gemigreerd in de 3,5 GHz-band of daarbuiten. Het verdeelmechanisme voor deze 2x50 MHz moet nog worden bepaald en wordt in een volgende NFP-wijziging vastgelegd. Daarnaast vervalt per 1 september 2022 de bescherming voor satellietinterceptie genoemd in nationale voetnoot HOL008, omdat dit gebruik wordt gemigreerd.

Dit besluit is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit houdt in dat dit voorgenomen besluit zes weken als ontwerp publiek ter inzage ligt zodat een ieder zijn/haar zienswijze hierop kon geven. [het ontwerpbesluit heeft van ... tot ... ter inzage gelegen. Incl. korte bespreking van de reacties]

Voorschriften en beperkingen

Om storing te voorkomen en doelmatig gebruik van het frequentiespectrum te bevorderen worden aan het gebruik van frequenties voorschriften en beperkingen verbonden. In de regel worden deze voorschriften en beperkingen in de vergunning bepaald.

II Artikelen

Artikel I

Onderdeel A, leden 1, 3 en 4

Deze leden van onderdeel A betreffen verschillende wijzigingen in de band 3400 MHz tot 3800 MHz, de zogenaamde 3,5 GHz band. De 3,5 GHz-band is één van de door de Europese Commissie

aangewezen 5G frequentiebanden. In artikel 54 eerste lid onder a van EU-richtlijn 2018/1972² is daartoe bepaald dat lidstaten voor terrestrische systemen die draadloze breedbanddiensten kunnen leveren, wanneer dit noodzakelijk is om de uitrol van 5G te vergemakkelijken, uiterlijk 31 december 2020 alle passende maatregelen nemen om het gebruik van voldoende grote blokken in de band van 3,4 tot 3,8 GHz te reorganiseren en toe te staan. Daaropvolgend is in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit³ van de Europese Commissie tot wijziging van Beschikking 2008/411/EG (die ziet op de 3,5 GHz-band) bepaald dat onverminderd de bescherming en de voortgezette exploitatie van ander bestaand gebruik in deze band de lidstaten de 3 400-3 800 MHz-frequentieband op niet-exclusieve basis toewijzen aan terrestrische elektronische communicatienetwerken en deze beschikbaar stellen, in overeenstemming met de in de bijlage vermelde parameters. Met deze wijziging wordt hier uitvoering aan gegeven.

Zoals aangekondigd in de kamerbrief⁴ van 5 december 2019 wil het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat uiterlijk begin 2022 de frequenties in de 3,5 GHz-band (3450 – 3750 MHz) ten behoeve van mobiele communicatie veilen. De Nota Frequentiebeleid 2016⁵ en de Nota Mobiele Communicatie 2019⁶ vormen het beleidskader om deze frequenties te veilen. In de Nota Mobiele Communicatie is in ieder geval de inmiddels afgeronde veiling van de 700 MHz-band, de 1400 MHz-band ('L-Band') en de 2100 MHz-band, en de nog te houden veiling van de 3,5 GHz-band aangekondigd. Dit is in lijn met het algemene uitgangspunt dat veilen de hoofdregel is, zoals in de Nota Frequentiebeleid 2016 is vastgelegd. Frequenties voor mobiele communicatie – met name onder 6 GHz – zijn namelijk naar verwachting over het algemeen schaars. In die situatie is een veiling het aangewezen verdeelinstrument. Ingebruikname van de 300 MHz in de 3,5 GHz-band is voorzien vanaf 1 september 2022 met een vergunningduur tot 2040. Om hier uitvoering aan te geven betreft deze NFP-wijziging enerzijds wijzigingen die direct ingaan en anderzijds wijzigingen die op 1 september 2022 zullen ingaan. In de banddelen 3410 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz wordt de vergunningverlening zoals die bestond voor mobiele communicatie tijdelijk beëindigd. In de banddelen 3450 – 3600 MHz en 3700 – 3750 MHz wordt vergunningverlening zoals die bestond, mogelijk tot 1 september 2022 in plaats van tot 1 september 2026.

Nationale mobiele communicatie, 3450 MHz tot 3750 MHz

Met deze NFP-wijziging wordt het banddeel 3450 MHz tot 3750 MHz met ingang van 1 september 2022 bestemd voor mobiele communicatie te gebruiken voor openbare publieke netwerken. Als verdeelmechanisme wordt vergunningverlening via veiling of vergelijkende toets vermeld. Er wordt voor dit verdeelmechanisme gekozen omdat deze frequentieruimte naar verwachting schaars is. Zoals hierboven al geschetst, is dit uiteen gezet in de Nota Mobiele Communicatie 2019.

Er zijn momenteel in banddeel 3450 – 3600 MHz en tevens in banddeel 3700 – 3750 MHz vergunningen uitgegeven tot 2026. Om het te veilen spectrum tijdig landelijk beschikbaar te maken zullen de huidige vergunninghouders in de betreffende frequentieruimte met een vergunning tot 1 september 2026 tussentijds worden gemigreerd. Het blijft wel mogelijk om tot 1 september 2022 lokale vergunningen tijdelijk aan te vragen in de betreffende frequentieruimte. Aan deze vergunningen kunnen echter geen rechten worden ontleend om na 1 september 2022 gebruik te blijven maken van de betreffende frequentieruimte dan wel om aanspraak te maken op alternatieve frequentieruimte.

Vaste satellietverbindingen van Defensie en commercieel satellietgebruik

In 2011 heeft een wijziging van het Nationaal frequentieplan 2005 (NFP 2005) plaatsgevonden die tot doel had om bescherming te bieden aan veiligheids- en defensietaken die worden uitgeoefend in de frequentieband 3400 – 3800 MHz, te weten satellietinterceptie in Burum [Stcrt. 2011, nr. 8903] door middel van het opnemen van nationale voetnoot HOL008. In deze voetnoot is geregeld dat ten noorden van de lijn Amsterdam – Zwolle geen mobiele communicatie is toegestaan. Onder de lijn Amsterdam – Zwolle is wel gebruik toegestaan, maar alleen met strikte vermogensbeperkingen.

² Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, Pb L 321/36 van 17.12.2018

³ Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/235 van de Commissie van 24 januari 2019 tot wijziging van de beschikking 2008/411/EG wat betreft de actualisering van relevante technische voorwaarden voor de 3400 – 3800 MHz-frequentieband, Pb L 37/135 van 8.2.2019

⁴ TK 24095, nr.492

⁵ TK 24095, nr.409

⁶ TK 24095, nr.478

In de kamerbrief van 5 december 2019 en de toelichting op de regeling⁷ aanvraag- en veilingprocedure 700,1400 en 2100 MHz-banden is duidelijkheid gegeven over een alternatief voor satellietinterceptie in Burum. De afgelopen periode is gezocht naar een oplossing voor satellietinterceptie in Burum die recht doet aan de uitrol van 5G enerzijds en het beschermen van de nationale veiligheid anderzijds. Satellietinterceptie levert onmisbare informatie op voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en is daarmee van cruciaal belang voor de nationale veiligheid, voor de ondersteuning van de krijgsmacht en binnen het cyberdomein. In de afgelopen periode is gebleken dat een oplossing in het kader van internationale samenwerking in principe haalbaar is. Alle inzet is er op gericht om tijdig, dat wil zeggen vóór september 2022 deze internationale oplossing te realiseren. Hiermee zal 300 MHz, lopend van 3450–3750 MHz, vanaf 1 september 2022 beschikbaar komen voor mobiele communicatie (5G). Mocht de internationale oplossing niet tijdig gerealiseerd zijn, dan kan het noodzakelijk zijn om voor een korte periode een overbruggingsmaatregel te treffen. Op dit moment wordt de kans dat een overbruggingsmaatregel noodzakelijk is als laag ingeschat. Waar het belang van de nationale veiligheid dit vraagt, zullen in overleg tussen het ministerie van Defensie, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de partijen die in de 3,5 GHz-veiling spectrum verwerven, nadere afspraken worden gemaakt over de (technische) aard en exacte duur van de eventueel te treffen overbruggingsmaatregel. De in te roepen overbruggingsperiode zal in ieder geval beperkt zijn tot maximaal 6 maanden. Hiermee komt de bestemming van vaste satellietverbindingen vanaf 1 september 2022 te vervallen en daarmee ook voetnoot HOL008 (onderdeel B).

In 2014 is - onder meer ter uitvoering van EG beschikking 2008/411/EG - het NFP 2005 (pakket 2014-1) (Stcrt. 2014, nr. 18153) gewijzigd. Ten aanzien van het commerciële satellietgebruik in het banddeel 3600 – 3800 MHz is toen reeds aangegeven dat met het oog op de verwachte vraag naar 3,5 GHz-spectrum voor mobiele communicatie, het niet wenselijk is om op termijn eigenstandige bescherming te bieden aan commerciële grondstations in het banddeel 3600-3800 MHz. Ook is daarbij al aangegeven dat er geen Europeesrechtelijke of internationaalrechtelijke verplichting bestaat om aan andere gebruikers van dat banddeel bescherming te bieden. Het bij die wijziging ingenomen standpunt ten aanzien van de eigenstandige bescherming van commerciële grondstations wordt bevestigd in overweging 11 van het Uitvoeringsbesluit 2019/235/EC⁸ tot wijziging van de EG beschikking 2008/411/EG luidende: *"Met name moeten grondstations voor vaste satellietdiensten (ruimte-aarde), als ze in de band behouden blijven, voortgezette bescherming krijgen door passende coördinatie tussen deze systemen en draadloze breedbandnetwerken die op nationaal niveau en ad-hoc worden beheerd."*

De onderhavige wijziging van het NFP trekt de in 2014 ingezette en in 2019 door Uitvoeringsbesluit 2019/235/EC bevestigde lijn door. Bij de onderhavige wijziging van het NFP wordt er voor gekozen het frequentiegebruik door commerciële grondstations voor vaste satellietdiensten niet langer te behouden door de huidige bestemming van het banddeel 3600-3800 MHz voor vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) per 1 september 2022 te laten vervallen.

Immers, de 3,5 GHz band is nationaal en internationaal van wezenlijk belang voor de uitrol van mobiele communicatie (5G) en zal op 1 september 2022 in Nederland in gebruik worden genomen. 5G als nieuwe technologie is nodig omdat het mobiele datagebruik groeit. Met 5G heeft Nederland ook in de toekomst een snel en stabiel mobiel netwerk. De 3,5 GHz-band is door de Europese Unie aangewezen als een belangrijke 'pioneer band' voor 5G. Onafhankelijk onderzoek⁹ van TNO uit 2019 heeft laten zien dat gedeeld gebruik van het banddeel 3600-3800 MHz door mobiele communicatie en commercieel satellietgebruik praktisch onhaalbaar is. Gelet op de vergaande maatregelen die mobiele operators zouden moeten treffen, heeft gedeeld gebruik grote impact op de beschikbaarheid van dit banddeel en van 5G in Noord-Nederland. Dit is zeer onwenselijk.

Een optie om de 100 MHz, bestemd voor lokaal gebruik, als blok in het midden van het beschikbare blok van 300 MHz in de 3,5 GHz-band onder te brengen zodat de vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) hierin onder voorwaarden kunnen worden voorgezet, is evenmin wenselijk. Het heeft immers tot gevolg dat de 3,5 GHz-band niet meer volledig aaneengesloten kan worden ingezet voor mobiele communicatie. Dit gaat ten koste van efficiënt spectrumgebruik en de connectiviteit in Nederland.

⁷ Stcrt. 2020, nr.13725

⁸ Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 24 januari 2019 tot wijziging van Beschikking 2008/411/EG wat betreft een actualisering van relevante technische voorwaarden voor de 3400-3800 MHz-frequentieband, L 37/135.

⁹ *Co-existence of 5G mobile network with Burum Satellite Access Station operating in C-band*, TNO, november 2019

De huidige bestemming van het banddeel 3600-3800 MHz voor vaste satellietverbindingen (ruimte naar aarde) vervalt daarom per 1 september 2022. Onderzocht wordt waar en op welke wijze de huidige relevante dienstverlening, voor zover vanuit publiek belang noodzakelijk en in overleg met relevante marktpartijen, kan worden geaccommodeerd.

Radioplaatsbepaling

Verder wijzigt de bestemming radioplaatsbepaling in de band 3400-3410 MHz naar een secundaire status. Dit is conform het NJFA¹⁰ voor potentieel gebruik door *airborn* radar in de betreffende frequenties.

Onderdeel A, leden 2 en 5

Deze leden van onderdeel A betreffen wijzigingen waarbij in de banddelen 3410 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz de vergunningverlening zoals die bestond voor mobiele communicatie tijdelijk wordt beëindigd.

In de Nota Mobile Communicatie 2019 is aangegeven dat vanaf 2022 er 100 MHz frequentieruimte, namelijk twee blokken van 50 MHz, lopend van 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz, zal worden bestemd voor mobiele communicatie voor lokaal gebruik. Uiterlijk 1 september 2022 worden de in de 3,5 GHz band bestaande vergunningen met een looptijd tot 1 september 2026 gemigreerd naar het banddeel 3400 – 3450 MHz, dan wel naar 3750 – 3800 MHz, dan wel naar ander geschikt spectrum. Het uitgiftebeleid van de 2 x 50 MHz (3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz) is nog onder studie. Voorlopig worden in deze banddelen zowel openbare als besloten lokale netten toegestaan om het bestaande lokale gebruik in de 3,5 GHz-band te faciliteren. De mogelijkheid om de bestemming in de toekomst te beperken tot uitsluitend besloten lokale netten wordt nog nader onderzocht. In de loop van 2021 zal een NFP-wijziging voor deze banden volgen waarin wordt ook bekend gemaakt wanneer de uitgifte van vergunningen in de 3400 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz banddelen zal worden hervat en welke voorwaarden op deze vergunningen van toepassing zijn.

Voor buiten-de-band-emissies onder 3400 MHz en boven 3800 MHz gelden op basis van Uitvoeringsbesluit¹¹ van de Europese Commissie tot wijziging van Beschikking 2008/411/EG aangescherpte grenswaarden. Men dient er rekening mee te houden dat synchronisatie van lokale netwerken onderling, maar ook met landelijke netwerken noodzakelijk is om efficiënt en doelmatig gebruik van de frequentieruimte te waarborgen.

De hierboven genoemde grenswaarden op 3400 MHz zijn nodig voor bescherming van de radioplaatsbepalingssystemen die in gebruik zijn door het ministerie van Defensie in de frequentieband onder de 3400 MHz. De grenswaarde op 3800 MHz is noodzakelijk ter bescherming van de vaste satellietverbindingen in de frequentieband 3800 – 4200 MHz.

ENG/OB; videoverbindingen

Bij wijziging van het NFP in 2015 [Stcrt. 2015, nr.37676] is medegebruik van ENG/OB¹² in de 3,5 GHz-band toegestaan. Daarbij was aangegeven dat na evaluatie van het gebruik van de band moest blijken in hoeverre dit nog na 2020 gefaciliteerd kon worden, gelet op de dan wel of niet gegroeide vraag naar mobiele toepassingen. Met het bestemmen van de frequentieruimte 3450 – 3750 MHz voor mobiele communicatie op exclusieve basis verdwijnt de bestemming ENG/OB uit de frequentieruimte 3450 – 3750 MHz vanaf 1 september 2022. De bestemming ENG/OB wordt gehandhaafd in de frequentieruimte 3410 – 3450 MHz en 3750 – 3800 MHz en zal worden uitgebreid naar 3400 – 3410 MHz vanaf 1 september 2022. Daarnaast blijft Tw Artikel 3.12, eerste lid, onderdeel b en Artikel 3.12, derde lid van kracht en kan er voor evenementen buiten het NFP om gepland worden voor ENG/OB.

Onderdeel B

De titel van de nationale voetnoot HOL008 wordt aangepast, waarbij de geldigheid per 1 september 2022 eindigt. In de tekstinhoud van deze nationale voetnoot wijzigt niets. Deze nationale voetnoot heeft tot 1 september 2022 nog de functie om satellietinterceptie in Burum te

¹⁰ NATO Joint Frequency Agreement

¹¹ Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/235 van de Commissie van 24 januari 2019 tot wijziging van de beschikking 2008/411/EG wat betreft de actualisering van relevante technische voorwaarden voor de 3400 – 3800 MHz-frequentieband, Pb L 37/135 van 8.2.2019

¹² Electronic news gathering and outside broadcasting

beschermen. Voetnoot HOL008 geldt tot en met 31 augustus 2022. In de toelichting bij onderdeel A wordt de betekenis en strekking van deze nationale voetnoot verder uitgelegd.

Artikel II

Artikel II regelt de inwerkingtreding van dit besluit. De wijzigingen van artikel I, onderdeel A treden in werking op de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin dit besluit wordt geplaatst. De wijziging van artikel I, onderdeel B, onder 2, treedt per 1 september 2022 in werking. Nationale voetnoot HOL008 komt hiermee per 1 september 2022 te vervallen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat